

Motion till riksdagen 2019/20:3551

av Gudrun Brunegård m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2019/20:105 Komvux för stärkt kompetensförsörjning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en uppföljning och utvärdering av sammanslagningen av särvox och komvux och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa rätten att läsa en utbildning i en annan kommun och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de ekonomiska riskerna för små kommuner när rätten att studera i en annan kommun utvidgas till att även inkludera komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Propositionen innehåller förslag till ändringar i skollagen som syftar till att kommunal vuxenutbildning (komvux) i högre grad ska bidra till arbetslivets behov av kompetens och bättre möta vuxnas behov av utbildning i olika skeden av livet. De övergripande målen med utbildningen ska kompletteras så att det framgår att utbildningen även ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning. Vidare ska prioriteringsregeln inom komvux ändras så att de med störst behov av utbildning prioriteras.

Regeringen föreslår också att en förenklad betygsskala införs för delar av komvux och att särskild utbildning för vuxna (särvox) ska ingå i skolformen komvux.

Kristdemokraterna anser att mycket av innehållet i propositionen är bra och välkommet. Samhället står inför stora utmaningar, med stor kompetensbrist inom en rad områden, parallellt med stora grupper invånare som står långt från arbetsmarknaden. Komvux har och kommer att ha stor betydelse för att lösa denna ekvation. Kristdemokraterna

välkomnar därför många av de förändringar som regeringen föreslår i föreliggande proposition.

Kristdemokraterna delar bedömningen att prioriteringsregeln behöver ändras, så att både de med minst utbildning och arbetslösa och vuxna i behov av yrkesväxling ska prioriteras till vuxenutbildning. Likaså biträder vi förslaget att förenkla betygsskalan inom delar av komvux.

Kristdemokraterna har också förståelse för förslaget att särskild utbildning för vuxna med utvecklingsstörning eller förvärvat hjärnskada (särvox) ska ingå i komvux. Det finns dock en överhängande risk att en redan utsatt grupp ska marginaliseras. Vi vill särskilt framhålla den särskilda kompetens som behövs bland lärare och annan personal, såsom studie- och yrkesvägledare, för att möta denna grupps särskilda behov. Vi yrkar därför att frågan följs noga och utvärderas två år efter ikraftträdandet.

Den kommunala vuxenutbildningen (komvux) ska tillhandahållas på grundläggande nivå, gymnasial nivå samt som svenska för invandrare (sfi). Hemkommunen ansvarar för att de som har rätt att delta i utbildning i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå och önskar det, också får det. Om en ansökan avser en utbildning som anordnas av en annan kommun ska hemkommunen sända ansökan vidare. Den huvudman som anordnar en utbildning beslutar om den sökande ska tas emot till utbildningen.

Det är rimligt att man, oavsett i vilken kommun man bor, har möjlighet att läsa in de olika nationella program som finns inom gymnasieskolan, eller yrkesvuxutbildningar som erbjuds i andra kommuner. Om en kommun inte tillhandahåller ett visst program bör den kommuninvånare som vill läsa just det programmet kunna få göra det i en annan kommun. Kommuner bör vidare kunna skriva samarbetsavtal med varandra så att exempelvis mindre kommuner kan tillhandahålla några gymnasieprogram per kommun, i stället för att alla kommuner nödvändigtvis ska ha beredskap för precis alla utbildningar. Att däremot tillåta komvuxelever att läsa sådana utbildningar på annan ort som redan erbjuds i kommunen kan leda till omotiverade kostnader, särskilt för små kommuner. Kristdemokraterna menar att rätten att läsa i annan kommun bör begränsas till att gälla utbildningar som inte erbjuds i hemkommunen eller samarbetsområdet.

I fall då en kommun inte erbjuder den komvuxutbildning som studenten behöver för sin etablering på arbetsmarknaden eller för vidare studier, kan det alltså vara rimligt att studenten kan gå en sådan utbildning i annan kommun. Vid sådana fall uppstår dock en betydande interkommunal kostnad för kommunen, som kan spräcka hela komvuxbudgeten, i synnerhet som detta främst drabbar mindre kommuner med begränsade ekonomiska resurser. När särvox inom kort kommer att ingå i komvux kommer det sannolikt att kunna bli fler sådana fall. Detta är något som särskilt bör följas upp och som man eventuellt bör åtgärda för att lindra effekterna av.

Guðrun Brunegård (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Pia Steensland (KD)

Cecilia Engström (KD)